

Småbyggare på tur efter dyr förlikning i fasadmål?

Mjögäcks Entreprenad utlovar i en förlikning åtgärder för miljonbelopp till en av de familjer som byggt hus med enstegstätad fasad. Christer Harrysson, professor i byggt teknik vid Örebro universitet, som bistått husägarna riktar nu in sig även på småbyggare.

– Små firmor riskerar att gå omkull, säger han.

Högsta domstolen avkunnade förra året en vägledande dom angående enstegstätade fasader som tvingade Myresjöhus att göra upp med de drabbade i Svedala. Sedan dess har andra liknande avgöranden kommit.

Ett av fallen gäller Mjögäcksvillan. Enligt en färsk förlikning som är stadfäst i Borås tingsrätt ska husföretaget på egen bekostnad ersätta den befintliga enstegstätade fasaden på villan i Falkenbergstrakten med en träfasad.

I förlikningen står det bland annat att ”Den nuvarande putsade fasaden ska rivras i dess helhet. Byggnaderna ska förses med träfasader. Efter att den putsade fasaden har rivits ska sådana skador som är hänförliga till fasadens nuvarande putsade konstruktion, vilka påträffas i fasaden eller i anslutande byggnadsdetaljer (exempelvis fönster, dörrar, innerväggar, syllar fasadpaneler av trä etc.) åtgärdas”.

En fuktkonsult ska utföra förbesiktning innan den nya fasaden byggs upp. ”Om fuktkonsulten finner erforderligt ska denne utföra provtagning för förekomst av mikrobiella skador. Påvisar sådana prov förekomst av mikrobiella skador ska Mjögäck vidta nödvändiga åtgärder för att åtgärda skadorna”.

Christer Harrysson, professor i byggt teknik vid Örebro universitet, som bistått husköparna, är inblandad i ett 100-tal fall som rör enstegstätade fasader. Han menar att många köpare på grund av sitt underläge gentemot husföretagen gått med på oförmånliga uppgörelser. Han är nöjd med Mjögäcksfallet.

– Företaget föreslog först ett skadestånd på 800 000 kronor men när vi räknade på vad alla åtgärder skulle kosta hamnade vi på över två miljoner så vi sa nej.

Professorn uppger att han samtalat med företrädare i Svedala som uttryckt sin besvikelse över att de redan sagt ja till Myresjöhus bud eftersom det inte innehåller de kontroller och uppföljningar som han anser krävs för att motverka framtida fuktskador och besvär.

Men ju mer omfattande åtgärder och kontroller som avtalas desto mer kostar det. Och detta kan nu drabba inte bara stora hustillverkare utan också mindre byggföretag. Christer Harrysson berättar att han nyligen kontaktats av en familj vars hus byggts med den utdömda fasadkonstruktionen av ett mindre halländskt byggföretag. Frågan är om detta företag klarar ett skadestånd eller åtgärder på dessa nivåer.

– Ett enda hus kan kosta ett par miljoner att reparera. Det klarar ett stort husföretag men en mindre byggfirma kan gå omkull.

Professor Harrysson uppmanar nu byggare att tänka sig för innan de använder oprövade metoder eller material. Han betonar vikten av ett korrekt och kvalitativt utförande.

– Utförandet kan ofta vara viktigare än materialet. Jag har sett tjock isolering som ger sämre energibesparingar än väldigt tunn isolering på grund av ett dåligt utförande, säger han.

När det gäller enstegstätade fasader anser han att riskerna med det var givna från början.

– Redan när jag läste på Chalmers på 60-talet undervisades det om vikten av att tätta i två steg.

Avslutningsvis vill Christer Harrysson belysa undersökningsföretaget SP:s roll när det gäller enstegstätade fasader.

– Först godkände de och certifierade konstruktionen, sedan höll de inne med skadefallen till 2007 då man slog larm. Därefter tog de emot miljoner för att utreda skadorna som de själva medverkat till. °